

Bermwijzer

Nieuwsbrief van het Steunpunt Veilige Inrichting van Bermen
Bouwdienst Rijkswaterstaat en Adviesdienst Verkeer en Vervoer

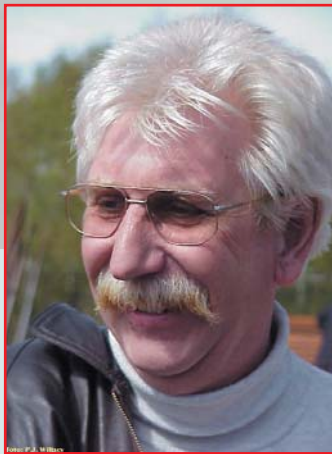
Ministerie van Verkeer en Waterstaat



Rijkswaterstaat

Afscheid Ron Hendriks

Het Steunpunt schudt op zijn grondvesten (getest en in orde bevonden om deze schok te doorstaan): Ron Hendriks verlaat na een lange carrière Rijkswaterstaat en daarmee Het Steunpunt. Hij maakt gebruik van een aantrekkelijke 60+-regeling. Decennia lang heeft hij zich met groot enthousiasme beziggehouden met de veilige inrichting van bermen. Omdat zijn kennis, maar ook zijn persoon, zo bepalend zijn geweest voor het Steunpunt en de BermWijzer, is deze nieuwsbrief vrijwel geheel aan hem gewijd. Een aantal vakbroeders haalt herinneringen op aan de samenwerking met Ron, die ze kernachtig samenvatten in zinnen als 'de goeroe van de geleiderail', 'een karrevracht aan kennis en ervaring',



'een figuur met het uiterlijk van Albert Einstein' en misschien wel de meest kenmerkende: 'niet lullen maar doen'.

In de volgende editie gaan we weer gewoon over tot de orde van de dag.

Wat we los aan deze nieuwsbrief toevoegen, is een artikel over de ontwikkelingen in de beveiliging van bermen *Van het terrein de Vlaschakkers naar Lyon*.

We hopen dat u deze RonWijzer met genoegen zult lezen.

De redactie

Het Steunpunt nieuwe stijl

Rijkswaterstaat en de Bouwdienst in het bijzonder zitten midden in een ingrijpende reorganisatie. Ook het Steunpunt Veilige Inrichting van Bermen zal er niet aan ontkomen. Daarnaast maakt het vertrek

van Ron Hendriks reorganiseren noodzakelijk. Zijn vertrek – sommigen spreken van een aderlating – gaan we opvangen met de inzet van meerdere mensen, zowel van Rijkswaterstaat als daar buiten.

Het Steunpunt zal zich ook aanpassen aan het veranderende beleid van Rijkswaterstaat.

Het Steunpunt is in 2001 opgericht met het sluiten van een convenant tussen AVV en de

Bouwdienst. Deze samenwerking zal, binnen de grenzen van het veranderende beleid van Rijkswaterstaat, onverminderd van kracht blijven.

lees verder op pagina 2

“Even Apeldoorn bellen..”



Gerard Verstappen

Een cliché in de reclamewereld, een uitkomst voor de wegontwerper en voor iedereen die op het gebied van verkeersveiligheid en wegbebakening iets te vragen heeft. Op de afdeling wegontwerp van de Bouwdienst in genoemde stad is namelijk Ronald Hendriks werkzaam, die zich reeds sinds de jaren zestig bezig houdt met de vraagstukken inzake de verkeersveiligheid van ons wegennet. Bezighouden is hier een zwak begrip; Ronald is de bezieling geworden van alles wat met de veiligheid van weg en weggebruiker verband houdt.

Vol enthousiasme heeft hij zich de kennis verworven van de ontwikkelingen in binnen- en buitenland. Het hierdoor verkregen inzicht stelt hem in staat pasklare, verkeersveilige oplossingen te verzorgen in situaties waar regel-

geving en voorschriften het laten afweten. In deze situaties geldt, zowel voor de ontwerper bij de overheid als voor de aannemer en het bedrijfsleven: "Even Apeldoorn bellen".

Ronald bezit een praktische

knowhow, die niet op één A-viertje aan zijn opvolger kan worden overgedragen. Zijn jarenlange ervaring is hier één van de fundamenteën onder. De plaatsing van de eerste experimentele vangrail op houten blokken op de A12 bij Gouda,

Het Steunpunt nieuwe stijl

vervolg van de voorpagina

Wat wordt de nieuwe werkwijze?

In eerste instantie worden alle vragen die binnenkomen via mail, fax of telefoon, bij een centraal punt op de afdeling Wegontwerp van de Bouwdienst verzameld. Eliene Eijkenboom (civiel technisch medewerker) is de persoon achter dit centrale punt. Zij zal elke vraag registreren en vervolgens beoordelen wie deze vraag gaat beantwoorden. De vragensteller krijgt met deze nieuwe werkmethode óf direct antwoord van Eliene óf iets later van een andere deskundige op het desbetreffende vakgebied. Zij blijven op hun beurt op de hoogte van wat er in de praktijk speelt. Deze 'andere deskundigen' zijn afkomstig van de Bouwdienst, de AVV en andere diensten van Rijkswaterstaat. Een enkeling

komt uit het bedrijfsleven. De samenwerking van vakspecialisten vanuit verschillende organisaties biedt de mogelijkheid om optimaal te profiteren van alle aanwezige kennis. Hier heeft natuurlijk ook de vragensteller profijt van.

Kennismanagement

Om de aanwezige en nieuw opgedane kennis toegankelijk te houden, worden ook de antwoorden op de gestelde vragen geregistreerd. Een archief op onderwerp maakt het mogelijk

om de kennis van het Steunpunt te delen met andere mensen van Rijkswaterstaat die een relatie hebben met het onderwerp; kennismanagement in het jargon. Kennis houdt in dit geval in: het op de hoogte blijven van innovaties, veranderende regelgeving en normering en van praktijkvoorbeelden op het gebied van bermbeveiliging. Om dit soort kennis te onderhouden is het ook van groot belang om direct contact te houden met de verschillende partijen uit het vakgebied, zoals



Eliene Eijkenboom

regionale directies, andere specialistische diensten van Rijkswaterstaat, aannemers, ingenieursbureaus, fabrikanten en de overheden. Verder zijn de contacten met buitenlandse overheidsinstanties belangrijk om in de pas te blijven lopen met 'Europa'.

Het Steunpunt is bereikbaar via:
telefoon: 055 – 577 62 63
(wo., do. en vr. krijgt u Eliene direct aan de lijn, ma. en di. neemt het secretariaat de vraag op en belt Eliene u terug)
e-mail: bermbeveiliging@bwd.rws.minvenw.nl
bezoekadres: PWA-laan 717
postadres: Postbus 134, 7300 AC Apeldoorn

de eerste botsproeven op de Vlaschakkers Ronald heeft het allemaal meegemaakt. Hij was overal actief bij betrokken: van de ontwikkeling van de eerste vangrail tot en met de huidige vigerende geleiderailconstructies.

Nog steeds werkt Ronald actief en vol enthousiasme mee aan alle nieuwe ontwikkelingen op het gebied van geleiderails, barrières en obstakelbeveiligers, die met zijn medewerking full-scale worden getest volgens de Europese normen EN 1317-1/2. Verbluffend is zijn parate kennis. Bij een botsproef op de testbaan van testinstituut T.Ü.V. in München is Ronald de enige van alle aanwezige technici, die zonder andere hulpmiddelen dan potlood en papier de vereiste hoek voor de test kan uitzetten.

Volledig op de hoogte van de nieuwste eisen en de actuele

stand van zaken is Ronald als contactpersoon tussen overheid en bedrijfsleven van onschatbare waarde. Hij weet nieuwe ideeën en producten naar waarde te schatten en kan de weg wijzen om deze bij Rijkswaterstaat ingang te doen vinden.

Onvoorstelbaar, dat deze goeroe de dienst gaat verlaten. Meer dan 35 jaar had ik het voorrecht met Ronald te mogen samenwerken. Zijn enthousiasme en optimistische instelling maakten veel mogelijk.

Voor zijn opvolger zal het een hele klus zijn om een instituut als Ronald op te volgen.

Ronald, bedankt voor de jarenlange, prettige samenwerking.

*Gerard Verstappen.
Verran B.V.,
verkoop Laura Metaal-
bermbeveiligingsproducten*



.....praktische knowhow

Afscheid van 'de goeroe van het



Rob van Gelder

Ron was voor ons een peiler en een vraagbaak bij het uitvoeren van wegbeveiliging in de breedste zin van het woord. Vijf en twintig jaar hebben we een samenwerkingsverband gehad. Als wij op al die jaren terugkijken, zijn we onder de indruk van zijn vele bijdragen aan de ontwikkeling van het inrichten van veilige bermen. Maar er zijn een paar projecten die er echt uitspringen.

Wegbeveiliging werd gaandeweg voor velen een bos, waardoor je de bomen niet meer kon zien; in de loop van de jaren zeventig werd met medewerking van Ron het eerste Handboek Wegbeveiligingsvoorzieningen een feit. Het was voor iedereen een oase in het ingewikkelde land van de vangrail.

Eind jaren zeventig werd een begin gemaakt met het toepassen van rimpelbuis obstakel-

beveiligingsconstructies (rimobs); Ron had hierin een leidende taak. Resultaat is de huidige toepassing van zo'n 400 rimobs in diverse typen langs de rijkswegen; een 'automobilist-vriendelijke' beveiliging. Aan de testen die in Frankrijk in aanwezigheid van Ron op deze constructies werden uitgevoerd, bewaren wij onvergetelijke herinneringen.

Begin jaren tachtig was Ron de geestelijke vader van het herge-

De proef op de som

Het was in de zomer van 1995; na gedegen onderzoek was bij Rijkswaterstaat gekozen voor een verder verbeterde barrier-vorm. De Step-barrier leek geboren. Leek. Maar het was nog onduidelijk, of bij een aanrijding met een geringe inrijhoek de voertuigschade daadwerkelijk



Jan Kroon

beperkt bleef én of de Stepvorm het voertuig echt 'vasthield'.

Hoe was dit te bepalen? Heel eenvoudig: door de proef op de som te nemen.

Haitsma was als één van de partijen belangstellend én betrokken bij het barrierproject. Op onze fabriek in het Friese Kootstertille hebben we toen de barrier getest. Met sloopauto's van verschillende types werden aanrijdingen uitgevoerd met verschillende inrijhoeken en verschillende snelheden. De auto's kwamen van de sloop, maar dienden wel bestuurd te worden. Ron Hendriks wierp zich zonder schroom of angst op als testchauffeur. Het was een mooie dag, het fabriekspersoneel liep uit en vooral de proef met zo'n 40 km/uur onder een hoek van 7° was een spektakel. Ron stapte na de diverse botsingen kalm uit en toonde zich een ware testrijder en stuntman in één.



Ron, testrijder en stuntman in één

Het belangrijkste was echter dat de Step-vorm toen bewezen heeft, wat voorspeld was: veilig voor medeweggebruikers en bestuurders en voertuigschadebeperkend. De Step-barrier was geboren.

Vervolgens is de barrier toegepast in betonnen en stalen versies in Nederland en tegenwoordig ook in Duitsland, Frankrijk en België.

Ron, ik zal niet vergeten dat jij aan de wieg gestaan hebt van deze belangrijke bijdrage aan de verkeersveiligheid.

Ik wens je met degenen die je dierbaar zijn een goede gezondheid en een nieuwe, boeiende levensfase toe.

Jan Kroon
Commercieel directeur
Haitsma Beton b.v.

'geleiderail'

bruik van de geleiderail (RENO-RAIL). Dit project leidt tot op de dag van vandaag tot een aanzienlijke besparing op het gebruik van grondstoffen (staal) en tot een miljoenenbesparing voor Rijkswaterstaat.

Ook bewaren wij goede herinneringen aan de ontwikkeling van vele oplossingen voor een veilige inrichting van de rijkswegen, onder andere de RWS-stepbarrier, die mede door de



Rimpelbuis obstakelbeveiliging (Rimob)

bijdragen van Ron tot stand kwam. En we laten niet onvermeld het laatst uitgevoerde project, de realisering van het externe kwaliteitsborgingssysteem voor de geleiderail.

Terugblikkend op Rons carrière bij RWS, kan je in elk geval niet zeggen dat deze 'Mister Geleiderail' heeft stilgezeten. En na zijn afscheid zal voor ons allemaal het zinnetje 'even Apeldoorn bellen', een andere

lading krijgen. Wij wensen Ron en de zijnen een goede en gezonde tijd toe.

Rob van Gelder en Peter Willacy
Wegbeveiliging Nederland BV

Afscheid Ron Hendriks - het einde van een tijdperk

In oktober 2001 kwam ik voor de eerste keer naar Apeldoorn, om kennis te maken met Ron Hendriks. Ik trof daar een figuur met het uiterlijk van Albert Einstein en de rookverslaving van Theo van Gogh. Men was op zoek naar iemand die Ron kon assisteren en de uitkomst van het gesprek was dat we met elkaar in zee gingen.

Een van de eerste dingen die ik te doen kreeg was het opzetten van de nieuwsbrief, die later Bermwijzer is gaan heten. Daar bleek Ron al direct een vat vol ideeën, variërend van losse flodders tot ruwe diamantjes, die gekoesterd en gepolijst moesten worden. Ik herinner me ook nog het samenstellen van het adresbestand, dat voor 80% werd ontleend aan 'het boek van Ron', zijn verzameling visitekaartjes. Daaruit blijkt wel het enorme netwerk binnen en buiten

Rijkswaterstaat dat Ron in de loop van de jaren heeft opgebouwd.

In die tijd kwam ook de video van de botsproef op 'de TRI-angel' binnen. Een experimenteel type geleiderail, gebaseerd op een geheel nieuw concept, dat een kering zou moeten leveren voor vrachtauto's van 38 ton. De proef was faliekant mislukt en de directeur van de testbaan was *not amused* over de enorme schade die was aangericht. Ron was echter als een kind zo blij, omdat uit de beelden precies duidelijk werd, hoe het ontwerp verbeterd zou moeten worden. Helaas voor Ron is die nieuwe proef altijd één van zijn "wensjes" gebleven, en op dit moment is het stil geworden rondom de TRI-angel.

Regelmatig kwamen er allerlei figuren uit de wereld van berm-inrichting bij Ron op bezoek



De TRI-angel

voor overleg, en dan werd ik steevast geïntroduceerd als degene die "alles doet wat ik niet kan". Dat betrof dan met name wat Ron noemde "de papierwinkel". Dat neemt niet weg dat we ook regelmatig lange gesprekken voerden over de ontwikkeling van de middelen voor bermbeveiliging, botsproeven en alles wat daar verder nog bij komt kijken.

nemen we afscheid van een gedegen en gedreven vakman, die met zijn netwerk, vakkennis en sympathieke aanpak door de jaren heen veel heeft weten te bereiken.

*Laurens Brouwer,
Voormalig medewerker
Bouwdienst RWS*

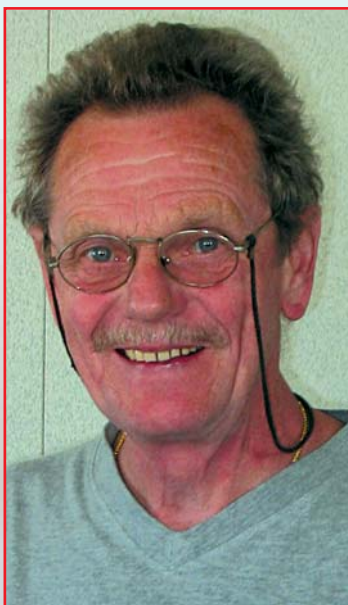
Laurens Brouwer



Wat natuurlijk direct opviel was zijn enorme hoeveelheid kennis van de constructies zelf en hun ontwikkelingsgeschiedenis. Gecombineerd met zijn creativiteit en zijn gevoel voor techniek, stelde dit hem in staat om altijd weer onverwachte bijdragen te leveren aan het ontwikkelen van nieuwe zaken.

Ron neemt nu afscheid, maar gelukkig is er enige ruimte geweest voor het overdragen van zijn kennis en ervaring. Het is te hopen dat de uitdrukking "Ron vragen, altijd slagen" in de tijd door iets dergelijks vervangen kan worden. Met Ron

Eén grote anekdote



Martin van der Pol

Ron stopt met werken. Wat mij betreft, wordt het er op de Nederlandse wegen niet veiliger op. Met hem gaat er een karrevracht weg aan kennis en ervaring.

Wie Ron voor het eerst tegenkomt, zou kunnen denken: wat is dat voor een figuur. Dat gold in elk geval voor mij: wat moet ik met zo'n man. Maar als je hem wat beter leert kennen, is het iemand waar je heel goed mee kunt samenwerken. Ron is heel praktisch ingesteld: is er een probleem ergens in het land, dan ga je er heen, je praat met de mensen en je geeft de oplossing. Vergaderingen kunnen o zo langdurig zijn. Steeds maar weer praten over dingen, die toch al duidelijk zijn. Net iets voor Ron. Zijn motto is veel meer: niet lullen maar doen. Praktisch zijn en de oplossing zoeken. En zeker niet terugkomen op oude koeien. Als dat toch gebeurt, ga je gewoon even weg. We vonden elkaar altijd terug bij 'het aquarium' voor een sigaret.

Waren er nieuwe ontwikkelingen in afschermvoorzieningen, aangepaste constructies bij renovaties, bijvoorbeeld bij kunstwerken, werden bestaande en nieuwe constructies getest volgens de CEN-norm altijd kwam er een telefoontje van Ron: Martin we moeten weer aan de gang. Als jij nou de simulaties uitvoert, dan zorg ik wel voor



.. een probleem ergens in het land

het benodigde geld. Niet zelden waren die simulaties al uitgevoerd, voordat de goedkeuring

bij de SWOV binnen kwam. Niet lullen maar doen. Als Ron beloofde dat het geld er zou komen, dan kwam het geld er ook.

Later werd de papierwinkel steeds groter en groter. Ron had daar de pest aan en weigerde dan ook daar aan mee te doen. Daar moesten anderen maar voor zorgen. Maar hij bleef zeggen: als jij nou voor de simulaties zorgt, dan zorg ik voor het geld. Dit tot wanhoop van zijn collega's die voor de papierwinkel en het geld moesten zorgen. Het is altijd goed gegaan. Eigenlijk is de werkwijze van Ron één grote anekdote.

Ron het gaat je goed. Ik heb altijd met erg veel plezier met je samengewerkt. Jouw manier van werken is eigenlijk ook de mijne. De boekhouding interesseert ons niet. Het resultaat, daar gaat het om.

Martin van der Pol
voormalig medewerker SWOV

Colofon

Bermwijzer is een gratis uitgave van het Steunpunt Veilige Inrichting van Bermen in Apeldoorn. Deze nieuwsbrief verschijnt vier maal per jaar.

Het Steunpunt is een samenwerkingsverband tussen de Bouwdienst Rijkswaterstaat en de Adviesdienst Verkeer en Vervoer (AVV).

Met Bermwijzer wil het Steunpunt alle partijen informeren die betrokken zijn bij bermbeveiliging. Er komen daarom niet alleen ontwikkelingen op het gebied van regelgeving en techniek aan bod, maar ook de praktische toepassing daarvan. Met de nieuwsbrief wil het Steunpunt ook

alle betrokkenen een medium bieden om hun mening over aspecten van bermbeveiliging te geven. Deze mening is niet noodzakelijkerwijs ook de mening van de redactie. De redactie eigent zich het recht toe om ingezonden artikelen te redigeren of te weigeren.

Reacties op of vragen over artikelen kunt u richten aan het Steunpunt Veilige Inrichting van Bermen, t.a.v. Eliene Eijkenboom

AVV en Bouwdienst Rijkswaterstaat, Huub Kwint en Warner van Hattem tekst

buro voor tekst en publiciteit Apeldoorn tekst en tekstredactie

Felua-groep Grafische producten drukwerk / Peter Oudejans dtp-werkzaamheden / Joke Wensing

telefoon: 055 – 577 62 63
e-mail: bermbeveiliging@bwd.rws.minvenw.nl
bezoekadres: PWA-laan 717
postadres: Postbus 134, 7300 AC Apeldoorn

Wilt u een Bermwijzer ontvangen of wilt u uw abonnement beëindigen? Neem dan contact op met de Abonnementenadministratie:

Felua-groep Grafische producten
Bermwijzer
t.a.v. de heer Peter Oudejans
Postbus 499
7300 AL Apeldoorn
telefoon: 055 – 549 25 21
fax: 055 – 541 70 98
e-mail: p.oudejans@felua-groep.nl